

Naad om, hvorledes han skulde bære sig ad, bleven anmodet om at forholde sig rolig, ikke saa lang Tid, som han nu har maattet vente, men indtil man havde overveiet Spørgsmaalet enten gjennem Præsiden eller ogsaa her. Det er altsaa en feil Forklaring af det ærede Medlem, naar han tror, at vi i den Henseende staa som bestikfede Procuratorer for den enkelte Bedkommende. Nei, Tilfældet er af en saadan Art, at der nok er Anledning til, at man kan handle paa sine egne Begne. Jeg skal for mit Bedkommende afgive den Erklæring, at man, hoor jeg mærker, at man er gaaet frem mod nogen Statsborger med en saadan Vilkaarlighed, som Tilfældet er her, ikke skal savne de ringe Kræfter, som jeg kan være i Besiddelse af, for at paatale den Bedkommendes Ret. Dette være nok om, hvad der er sagt i den Henseende. Jeg skal ikke opholde det høie Thing længere hermed. Jeg kommer nu til Udtalelserne af den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det forekommer mig, at han, naar han har omtalt denne Sag, altid benytter en eller anden Yttring, som tilvisse ikke gjør Sagen fra hans Side bedre. Han oplyste saaledes i sin sidste Udtalelse, at de Yttringer, der vare paaklagede, havde stødt de Bedkommende. Altsaa naar man bruger en Yttring ude i Landet, der støder en eller anden af vore politiske Modstandere, er det et Motiv til at blive dømt for usømmelig Adfærd og slet Eksempel. At Ministeren i øvrigt som Minister ikke kan ønske at modtage den Dom, det er foreslaaet at give ham fra Thingets Side, er ganske i sin Orden. Jeg tør antage, at det vilde være heldigt, om vi til enhver Tid havde Ministre, der ville forstaa deres Stilling saaledes, at de vilde træffe deres Forholdsregler, naar de stod overfor en Rigsdags Mistillid. Dette, at den ærede Minister ikke kunde tage derimod, er imidlertid for saa vidt et underordnet, eller i alt Fald et specielt Forhold; men derefter er fremkommet en Udtalelse af den høitærede Conseilspræsident, hvori han erklærer, at hele Regjeringen i dette paaankede Tilfælde er solidarisk ansvarlig med den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Den høitærede Conseilspræsident kom i sin Udtalelse til at sige, at Regjeringen ikke vilde taale, at Rigsdagen træder ind som Dommer mellem den og dens Embedsmænd (Stemmer: Hør! Hør!) Jeg haaber, at jeg taler temmelig høit, saa jeg antager, at ærede Medlemmer kunne høre det. — Jeg siger, at det har den ærede Minister sagt, at han ikke kan taale, men det siger jeg, det maa enhver Regjering taale; det er jo overensstemmende med Grundloven; at den skal taale det. Enhver som helst Handling af en Regjering som Regjering er undergivet vor Dom. (Sag d: Nei!) Saaledes er Sagens Sammenhæng og, dersom ærede Medlemmer her i Thinget ikke ved

det, vil jeg raade dem til læse Grundloven om igjen. (Sag d: Læs den selv om!)

Formanden: Det ærede Medlem for Thinget Amts 2den Valgkreds (Sag d) driver sine Afbrydelse temmeligt vidt.

Berg: Jeg troede, at jeg udtalte saa almindelig anerkjendte konstitutionelle Grundsaetninger, at det var mig aldeles umuligt at antage, at noget Medlem her i Thinget kunde tænke paa at gjøre Indsigelse derimod. Et er, hvad man er berettiget til, et Andet er, i hvilken Udstrækning man til de enkelte Læber vil benytte sig af denne sin Ret. Thinget har Ret til at udtale en Dom over de forskjellige Forhold; det har Ret til at anklage en Regjering; men det har ogsaa Ret til at lade være. Det beror paa de foreliggende politiske Forhold i det Dieblik, man skal tage Beslutning om, hvorvidt man vil affige Dom, eller hvorvidt man vil anklage. Ogsaa denne Udtalelse turde vel være sand uden Indsigelse. I det jeg har udtalt denne Bemærkning om den høitærede Conseilspræsidents Motivering, skal jeg komme til at nævne Konklusionen, af hans Præmisseser og det var da forstaaeligt for os Alle den, at dersom Thinget vedtog den indbragte Paaastand paa Dvergang til næste Sag paa Dagsordenen, vilde det blive opløst. Saaledes har jeg og vist Alle forstaaet det. Der er derved ved denne Udtalelse fra den høitærede Conseilspræsident indkommet foruden det Moment, her foreligger, et stort politisk Moment, der ikke i og for sig har med den forhandlede Sags Realitet eller Formalitet at gjøre. Det er en Selvfølge, at man lige over for en saadan Udtalelse af en Regjeringens Conseilspræsident maa tage under Overveielse, hvorvidt den antydede Følge staaer i Forhold til den foreliggende Anledning, og jeg skal nu i den Anledning paa egne og Meningsfællers Begne her i Thinget udtale mig om Stillingen efter denne Udtalelse fra den høitærede Conseilspræsident. Hvad angaar den forhandlede Sag selv, da kan jeg med Hensyn til den i det Hele henvise til Forhandlingerne. Af disse og af, hvad vi i det Hele i øvrigt kjende til denne Sag, har Flertallet i denne Sag dannet sig en Dom, og denne Dom er udtrykt i det Forslag til en motiveret Dagsorden, som paa Flertallets Begne er indbragt til Afstemning, og som Forespørgerne paa egne og Meningsfællers Begne her i Salen have indbragt til Vedtagelse til den høitærede Formand. (Scaveniuss: Ikke Flertal!). Det bliver efter mit Syn, som kan være ligesaa rigtigt som ærede Medlemmers, selvstændig det Samme, enten jeg her siger mine Meningsfæller eller Flertal. (Afbrydelse.) I den Kjendsgjerning, at vi, jeg og mine ærede Meningsfæller her i Salen have udtalt denne Dom over den foreliggende Sag, saa-